

**Große Anfrage der Fraktion der FDP****Plattdüütsch in Bremen: Langt dat, wat de Senat for de Regionalspraak deit?**

Wohr is: Platt kann een jummer weniger op de Straat oder in't Parlament hören. Meist sund dat enkelte Lüüd, de Platt in de Scholen rindreegt oder in den Kulturbedriev. Dat Institut für niederdeutsche Sprache e. V. (INS) in den Schnoor is in us Stadt de Middelpunkt for de Regionalnspraak. Dat gifft en Reeg Punkten, wo dat INS mehr kann as de annern: Dat is de eenzige Inrichtung, in de sik de Plattsnackers sulvst um Platt kümmert, un dat nich blots in ganz Noorrdüütschland. Hier sitt Lüüd, de Bescheed weet un de jemehr Weten as Deenstleisters ok wiedergeevt. Hier kann een allens över de plattdüütsche Spraak un Kultur to weten kriegen. Hier steiht en grote Bibliothek, de ok for wetenschappliche Fragen veel hergiff un de Lüüd vun wiether anstüert. De Spraak steiht in'n Middelpunkt, un dorum is dat INS ok Partner for Lehrveranstaltungen an de Universität.

Mal um mal is in de verleden Johren dorvun snackt worm, wat disse eenmalige Kultur- un Arbeitssteed en Tokunft hett. Mitt 2016 hebbt de Bunnsländer Bremen, Hamborg, Neddersassen un Schleswig-Holsteen künnig maakt: De 272 000 Euro dat Jahr kriggt dat INS blots noch bet Enn 2017. Dat Geld is denn vun 2018 op an na dat Länderzentrum für Niederdeutsch (LzN) hengahn, wo de veer Länder as Gesellschafter den Hoot op hebbt. Wo dat nu enige Johren so lopen hett, stellt sik de Fraag, wat de Struktur un de Oort un Wies, woans hier dat Geld verdeelt warrt, to den Stellenweert vun dat INS for dat Lehren un dat Utkloken vun de plattdüütsche Spraak passen deit. Oder wat sik dat Land Bremen nich doch mit mehr Geld un Stütt in Strukturfragen dorum kümmern will, dat dat INS as Steed vun de Wetenschaft un Deenstleister for all de Plattsnackers in't Land op Duer aftosekern. Bremen hett sik sulvst Opgaven toschreven, Platt to schützen un op de Been to helpen, as dat Land de Europäische Charta vun de Regional- oder Minnerheitensspraken unnerschreven hett, afsunnerlich gellt dat for Deel III. Dat warrt Tiet, dat wi us disse Plicht, de wi us sulvst geven hebbt, nipp un nau ankiekt un dat wi en Reeg Fragen baven anstellt: Woans kann dat Platt-Lehren beter lopen, wo süht dat ut mit Platt in de Pleeg un wat is mit Platt as so'n Oort Packhuus, wo en Barg Weten in lagern deit – for Saken, de vundaag nich mehr begäng sund, de aver as Kultur-Weten for dat Tosamenleven en grote Rull speelt, oder for Techniken, de utstarven doot, de aver över dat ökologische Umdenken wedder bruukt warrn kunnen.

Dat INS un dat Länderzentrum für Niederdeutsch

1. Ut wat for en Rebeet un mit woveel Geld is dat INS in de verleden Johren – nadem dat de Bunnsländer Bremen, Hamborg, Neddersassen un Schleswig-Holsteen den direkten Förderweg instellt hebbt – vun dat Land Bremen fördert worm (bidde opdelen na: Jahr, woveel Geld, ut wat for'n Rebeet)?
2. Wat for Opgaven un Plichten sund op dat Land Bremen tokamen, as Deel III vun de Europäische Charta for Regional- oder Minnerheitensspraken tekent worm is? Wat sund de Opgaven, de dat Land siet de Tiet inlöst hett

un in wat for Rebeten mutt noch mehr in Gang sett warrn, dat de Plichten ut de Charta ok inlööst warrt?

3. Wat for en Plan hett dat Land/de Stadt Bremen, um dat INS nu un in tokamen Tieden mit Geld un ok in Fragen vun de Organisatschoon un de Verwaltung Stütt to geven?
4. Wat seggt de Senat to de Rull un den Weert vun dat INS, vor allen, wenn een de ernsthaftige Arbeit mit de plattdüütsche Spraak bedenken deit? Mit wat for Inrichtungen kann een dat in Düütschland verglieken oder ok mit dat, wat dat Länderzentrum für Niederdeutsch optellt?
5. Woans süht de Senat de Rull vun dat INS as Anlooppunkt for Unnernehmungen ut de Region (t. B. Theaterkoppels) un wat for en Andeel hett dat INS, wenn dat um dat Överleven vun de Regionalspraak geiht?
6. Dat Länderzentrum für Niederdeutsch schrifft for Bremen un for vundaag en Reeg Punkten op, wo Platt in den Alldag en Rull speelt (t. B. den plattdüütschen Raat, dat Seniorenbüro, de Volkshooschool, dat Theater un Radio Bremen). De Fraag is nu: Gifft dat for disse Aktivitäten ok op lange Sicht gode Platt-Snackerinnen un Platt-Snackers? Un wo mehr un mehr Minschen dat Plattdüütsche verleert: Gifft dat Aktivitäten, de villicht bald nich mehr wiederlopen köönt?
7. Wenn een sik op disse Punkten besinnt: Müss een denn nich dat INS Stütt un Stöhn geven, dat ok all de Plichten umsett warrn köönt, de mit de Unnerschrift unner de Europäische Charta vun de Regional- oder Minnerheitenspraken in Gang sett worrn sund?

#### Plattdüütsch in de Pleeg

8. Wat seggt de Senat darto, Plattdüütsch in den Alldag vun dat Plegen vun ollere Lüüd to bruken un wat for en Stellenweert hett Platt opstunns in't Land Bremen bi de berufsbillen Scholen, in Hospizen un in Pleeghüüs for ollere Minschen?
9. Wat for Möglichkeiten gifft dat, wenn Plegerrinnen un Plegers Platt ganz normal in de Pleeg bruken wüllt?
10. Gifft dat in't Land Bremen Pleeg-Inrichtungen, de den Titel „PlattHart“ kregen hebbt, de dat Länderzentrum für Niederdeutsch op'n Weg brocht hett? Wenn ja: Wat for Einrichtungen sund dat?
11. Wat for en Rull kann dat INS as Anlooppunkt un wetenschaflichen Raatgeber övernehmen, wenn dat dorum geiht, in Tokunft de plattdüütsche Spraak in de Pleeg beter to verankern un ehr noch mehr intosetten?
12. Wat meent de Senat, is sien Rull, wenn dat dorum geiht, bi de freien Dreger in de Pleeg wat antoschoven un annern tohooptobringen, dat mehr Platt in de Pleeg rinkummt? Woneem kummt de Senat mit disse Dreger tohoopt oder wat plaant he, wenn dat um Platt in de Pleeg geiht?

#### Platt in de Bildung vun de ganz Lütten un in de School

13. Wat meent de Senat darto, wo goot just jungere Lüüd mit de Regionalspraak Plattdüütsch umgahn köönt?
14. Wat for Scholen hebbt opstunns den Rang „Profilschool Plattdüütsch in't Land Bremen“?
15. Gifft dat Scholen, de in de verleden Johren op jemehren Umgang mit Plattdüütsch ankeken worrn sund? Bi wat for Scholen steiht dat Zertifizern an (bidde Tietplan mitgeven)?
16. Wokeen hett dat Zertifizern in de Hand nahmen un wat for Punkten hebbt dorbi en Rull speelt? Wokeen is bi dat Ankieken un Zertifizern mit bi ween?

17. Op wat for'n Oort speelt de plattdüütsche Spraak ok an anner Scholen en Rull, dat Schölerinnen un Schölers sulvst mit de Spraak umgahn köönt un ehr sulvst lehrt (bidde enkelte Projekten an de enkelten Scholen opschreven)?
18. Plaant de Senat as de Bunnsländer Mäkelborg-Vörpommern, Hamborg un Neddersassen en egen Rahmenlehrplan Nedderdüütsch for de Scholen in't Land? Un wenn nich, woso nich?
19. Meent de Senat: Dat langt, wat in den Rahmenlehrplan Düütsch to dat Platt-düütsche binnensteiht oder giff dat Punkten, wo in Tokunft wat rinschreven warn schull, dat Platt mehr Stütt kriggt?
20. Wat for Schangsen kaamt vör Dag, wenn de digitale Welt mehr un mehr in de Bildung rinspeelt, ok just, wenn dat dorum geiht, dat Schölerinnen un Schölers in't Land Platt lehrt? Wat for Projekten sund hier plaant un wat giff dat al?
21. Woans taxeert de Senat de Kraft, de dorvun kummt, dat Kinner, de ut Migratschoons-Familien kaamt, un Kinner, de ut Familien kaamt, de al wat länger hier sund, tohoop de plattdüütsche Spraak lehrt? Warrt disse Kraft opstunns utnutzt?
22. Wat for en Rull speelt Platt opstunns, wenn dat um de Bildung vun de ganz Lütten in't Land Bremen geiht?
23. Giff dat – as bi de School – ok for de Bildung vun de ganz Lütten Vörstellungen doröver, Profilkitas op de Been to stellen, dat dat Plattlehren in't Land Stütt kriggt? Un wenn nee, woso nich?
24. Wo jeedeen Kind dat Recht hett, na en Ganzdagsschool to gahn, un wo mehr un mehr Saken anbaden warrt, giff dat op mal ganz ne'e Mööglichkeiten, an de een oder anner School utsöchte Angebote na vörn to stellen un unnerscheidliche Partners vun buten in de School rintoalen. Hett de Senat de Afsicht, dor ok dat plattdüütsche Sprakenlehren bi mittonehmen? Wenn de Senat dat vörhett: Wat for en Rull speelt dat INS dorbi?
25. Woveel Platt-Lehren köönt de Scholen mit de Lüüd, de in dit Rebeet arbeiden doot, opstunns un in de tokamen fief Johr op de Been stellen? Wat seggt de Senat to de Fraag, woneem de utbillten Lüüd for dit Feld herkommen schüllt?

Plattdüütsch in de Utbildung vun Schoolmesterinnen un Schoolmesters un ok Erzieherinnen un Erziehers

26. In wat for Studiengänge un in wo vele Lehrveranstaltungen köönt sik Studentinnen un Studenten an de Hoochscholen in't Land op wetenschappliche Oort mit de Regionalspraak Nedderdüütsch befatnen?
27. Giff dat en Plan, mehr Nedderdüütsch as nu in dat Programm optonehmen? Un wat seggt de Senat: Wo nötig warrt Module for dat Profelfeld Nedderdüütsch in de wetenschapplichen Studiengäng an de Hoochscholen in't Land bruukt?
28. Is dat Programm op Duer afsekert mit Lüüd, de spraakwetenschapplich-germanistisch utbillt sund (Promotion)? Wat warrt dorfor daan, so'n Lüüd utbilden un op Duer in Bremen to holen?
29. Warrt dor över nadacht, ok in de Utbildung vun Erzieherinnen un Erziehers in dat Land Module to dat Plattdüütsch-Lehren intoboeten? Un wenn ja, woveel, wenn nich, woso nich?
30. Warrt de Mööglichkeiten, Minschen över dat Lehren vun de plattdüütsche Spraak tohooptobringen, in dat Lehren un Forschen an de Universität kloor noog rutstellt un giff dat den Plan, mehr for disse Oort vun Forschung to doon?

Plattdüütsch as Steed, an de Weten afleggt is

31. Wat seggt de Senat to de Rull vun de Regionalspraak Plattdüütsch as Packhuus for Kultur-Weten, t. B. for dat Weten un Doon vun Handwarkslüüd oder for dat Weten över uns Umwelt, dat in Seggwiesen un Wöör binnenstickt?
32. Wat meent de Senat: Wo groot is de Gefohr, dat wi dit Kultur-Weten in en poor Johr al nich mehr faatkriegen köönt, wo eenfach veel weniger Menschen Platt as Moderspraak lehrn hebbt? Wat warrt in Gang sett, dit kulturelle Packhuus, wo de Boosteen vun de regionale Identität in lagert, to wohren?

Dr. Dr. Magnus Buhlert, Lencke Wischhusen und  
Fraktion der FDP